sin seda ehk teist laulu trükkida laskma. Palju mõtteid, palju soowimisi. Wiimaks saiwad laulud, nagu nad on, trükitud. Kewadel 1877 saiwad weel kolm proowi mängumeestega ära peetud, üks Tartus, teine Paides ja kolmas Põlwa kiriku juures. Neid pidades oli auus koolmeister Wirkhaus, Wäegwerest Tartu ligidalt oma rohke mänguriistade tundmisega kiituse wäärt wiisil abiks. Pidu pidi Jaani kuul ära peetama. Aga tuli uus takistus wahele. Sõda Türklase ja Wene wahel algas, ja ei läinud korda, et meie siin oleksime pidu pühitsenud, kui meie wennad Wenelased, kelle hulgas ka palju Eesti poegi sõjawäes teeniwad ja sõtta läksiwad, oma werd isamaa eest lahingi wäljal ära walada pidiwad laskma. Selle pärast jäi pidu rahuaja pääle. Pidukomitee jäi wanal wiisil kokku, sest et lootus oli aastal 1878 pidu korrale seda. Aga ka see lootus ei läinud täide. Sõda Türklasega oli küll mõõdas, aga teine sõda Inglasega ähwardas iga päewaga tulema. Komitee ei julgenud niisuguisel kartlikul ajal pidu asutada ja jättis asja weel üheks aastaks seisma. Niisuguse wiiwitamise ja pikendamise läbi oli aga asi rahwale natuke igawaks läinud, ja kui nüüd pidu 1879 aastal, just 10 aastat pärast esimest laulupidu pidi ära pühitsetud saama, siis kartis pidukomitee, et nii palju osawõtmisi ei saaks olema, kui tarwis läheb. Siiski algas ta jälle oma koosistumistega ja wõttis nõuuks nüüd tõeste pidu jalale seada. Oktobri kuul 1878 sõitsin mina Saksa maale, kuhu ma senikauaks pidin jääma kuni piduni. Piduajaks tahtsin jälle tagasi jõuda. Muidugi ei saanud ma nüüd muid teadusi kui neid, mis kirjade ja ajalehtede läbi mulle tuliwad. Pidukomitee oli waheajal sagedaste koos olnud ja nimelt talwel tööde ja ettewalmistamiste üle nõu pidanud. President Jannsen ja kirjatoimetaja J. Kurrik saatsiwad uued ringkirjad kõigile laulu- ja mängukooridele pidukomitee nimel. Jseäranis on Kurrikul kirjatoimetusega ja raamatute kätte saatmisega palju tööd ja tegemist olnud, ja on tema pidule palju häid teinud. Nõnda niisi oli juba talw mööda läinud, aga wäga wähe laulu- ja mängukooriisid oli end üles annud osawõtmiseks. Pääle seda ähwardas üks paha waenlane pidu jälle takistada, see oli hirmus külge hakkaw hommiku maa katk, mis kõik maha murrab, mis ta kätte langeb. Aga ka see kartus kadus aega mööda. Pidukomitee muutis kewade oma eestseisust ja ka mõnda muud liiget. Tartu linna pääwanem professor Dr. G. v. Oettingen oli presidendiks walitud ja Jannsen wiitsepresidendiks. Ka waliti enne komiteest lahkunud praost Willigerode jälle mängukooride juhatajaks. Mõlemad wõtsiwad need ametid wasta. Ikka enam ja enam kooriisid lubasiwad pidust osa wõtta, nõnda et kõigil lootus hää kordaminemise pärast tõusis. Osawõtmine lauljate ja mängijate poolt oli küll wähemaks jäänud kui kahe aasta eest, sest siis tahtsiwad ligi 1600 lauljat ja üle 400 mängijat tulla, aga nüüd sai üksi üle 1000 lauljat ja ligi 200 mängijat üles antud, siiski wõis rõõmsaste pidu pühitseda, sest kumme aasta eest ei olnud rohkem kui üle 800 lauljat ja paar koori mängijaid. Pidu aeg jõudis kätte. Ka mina ruttasin Saksa maalt Leipzigi linnast isamaale ja jõudsin ühe päewa enne pidu siia. Ammu oodetud laulupidu algas ja sai 20., 21. ja 22. Jaani kuu päewal peetud. Pidu laupäewal 19. Jaani kuu päewal tuli üks koor teise järele Wanemuise seltsi majase Tartu. Kõikidel oli rõõmus meel ja pidulik tuju. Kui kõik piduosalised oliwad üles kirjutatud, pidas president wäikese alguskõne, siis wiitsepresident, see pääle mina oma laulujuhataja ametis ja siis mängukooride juhataja. Nüüd oli wäike waheaeg. Kell 4 pärast lõunat oli waimuliku konzerti proow Tartu linna wäljanäituse ruumis. Proow läks soowimise järele ilusaste korda, ehk küll wihm natuke ekstas. Sel wiisil tuli õhtu kätte, ja lauljad ja mängijad läksiwad oma korteritesse puhkama, nii häädesse kui neid pidukomitee oli jõudnud muretseda hulgale inimestele. Öö läks mööda, ja esimene pidupäew jõudis kätte. Hommikul kell ½ 8 puhusiwad mängukoorid kirikutornidest korali laulusid, mis pidu tulekut kuulutas. Pääle kella 8 kogusiwad endid kõik laulu ja mängukoorid Wanemuise seltsimajasse kokku, ja nüüd hakkas esimene pidurong linnast läbi minema, ja iga koor oma lipu

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1880, lk. 31